EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 17.6.2021
COM(2021) 326 final

2021/0158 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Denemarken

{SWD(2021) 154 final}

2021/0158 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Denemarken

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit[1], en met name artikel 20,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De COVID-19-uitbraak heeft ontwrichtende gevolgen gehad voor de economie van Denemarken. In 2019 bedroeg het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking van Denemarken 172 % van het EU-gemiddelde. Volgens de voorjaarsprognoses 2021 van de Commissie is het reële bbp van Denemarken in 2020 gedaald met 2,7 %, en wordt verwacht dat het in 2020 en 2021 samen zal stijgen met 0,1 %. Reeds langer aanwezige aspecten die een effect hebben op de economische prestaties op middellange termijn, zijn onder meer de goed functionerende arbeidsmarkt, de sterke en exportgerichte productiesector en de ontwikkelde sociale diensten. Het productiviteitsniveau van de Deense economie behoort nog steeds tot de hoogste in de EU, maar de productiviteitsgroei is nu toch al geruime tijd zwak, met name in de op het binnenland gerichte dienstensector. De beschikbaarheid van werknemers in tijden van demografische en technologische veranderingen en de aanpak van tekorten aan arbeidskrachten, met name geschoolde arbeidskrachten en ICT-specialisten, blijft van cruciaal belang om duurzame en inclusieve groei in Denemarken te bevorderen.

(2) Op 9 juli 2019 en 20 juli 2020 heeft de Raad in het kader van het Europees Semester aanbevelingen gericht tot Denemarken. De Raad beval Denemarken met name aan om alle nodige maatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend aan te pakken, om prudente begrotingsposities op middellange termijn te bereiken en om de houdbaarheid van de schuld te waarborgen, waarbij de investeringen worden verhoogd. De Raad beval het land ook aan om de veerkracht van zijn gezondheidszorgstelsel te verbeteren. Het vroegtijdig financieren van openbare investeringsprojecten en het stimuleren van particuliere investeringen werd aanbevolen om het economisch herstel te bevorderen. De Raad beval Denemarken ook

[1] PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

aan om de investeringen toe te spitsen op de groene en digitale transities, met name op schone en efficiënte productie en gebruik van energie, duurzaam vervoer en onderzoek en innovatie, onder meer ook met het oog op de verbreding van de innovatiebasis. Ten slotte beval de Raad het land aan om de doeltreffendheid van zijn toezicht op de bestrijding van witwaspraktijken te verbeteren en zijn antiwitwaskader effectief te handhaven. Na de voortgang bij de uitvoering van deze landspecifieke aanbevelingen te hebben beoordeeld op het ogenblik dat het herstel- en veerkrachtplan werd ingediend, komt de Commissie tot de bevinding dat Denemarken substantiële vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot de aanbeveling om alle nodige maatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend te bestrijden, prudente begrotingsposities op middellange termijn te bereiken en de houdbaarheid van de schuld te waarborgen en tegelijkertijd de investeringen te verhogen. Denemarken heeft enige vooruitgang geboekt met betrekking tot de aanbeveling om de veerkracht van zijn gezondheidszorgstelsel te verbeteren. Dit geldt ook voor de aanbeveling om volwassen publieke investeringsprojecten te vervroegen en privé-investeringen aan te moedigen om het economisch herstel te bevorderen, en voor de aanbeveling om investeringen te focussen op de groene en digitale transities, met name schone en efficiënte productie en gebruik van energie, duurzaam vervoer en onderzoek en innovatie. Met betrekking tot de doelstelling om de innovatiebasis te verbreden, is enige vooruitgang genoteerd. De Commissie is van mening dat Denemarken enige vooruitgang heeft geboekt bij het verbeteren van zijn toezicht op de bestrijding van witwaspraktijken en de effectieve handhaving van zijn antiwitwaskader.

(3) Op 30 april 2021 heeft Denemarken, in overeenstemming met artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 zijn herstel- en veerkrachtplan ingediend bij de Commissie. Die indiening van het plan volgde op een in overeenstemming met het nationale rechtskader uitgevoerd proces van raadpleging van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners en andere relevante belanghebbenden. Het nationale draagvlak voor de herstel- en veerkrachtplannen vormt de basis voor de succesvolle uitvoering en het blijvende effect ervan op nationaal niveau en voor de geloofwaardigheid op Europees niveau. Krachtens artikel 19 van die verordening heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan van Denemarken beoordeeld in overeenstemming met de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening.

(4) De herstel- en veerkrachtplannen moeten de algemene doelstellingen nastreven van de bij Verordening (EU) 2021/241 ingestelde herstel- en veerkrachtfaciliteit en het bij Verordening (EU) 2020/2094[2] van de Raad vastgestelde EU-herstelinstrument ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis. Ze moeten de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie bevorderen door bij te dragen tot de zes pijlers die vermeld zijn in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241.

(5) De uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten zal gecoördineerde investeringen en hervormingen in de hele Unie teweegbrengen. Via de gecoördineerde en gelijktijdige uitvoering van deze hervormingen en investeringen en de uitvoering van grensoverschrijdende projecten zullen deze hervormingen en investeringen elkaar versterken en positieve overloopeffecten in de hele Unie genereren. Een derde van het

[2] Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 2).

effect van de faciliteit op de groei en de jobcreatie in de lidstaten zal dan ook afkomstig zijn van overloopeffecten uit andere lidstaten.

Een evenwichtige respons die bijdraagt tot de zes pijlers

(6) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt a), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.1 van bijlage V bij die verordening vormt het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) een alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie en draagt het zodoende bij aan elk van de zes in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde pijlers, daarbij rekening houdend met de specifieke uitdagingen van en de financiële toewijzing aan Denemarken.

(7) In artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241 is bepaald dat het toepassingsgebied van de faciliteit beleidsgebieden moet bestrijken die van Europees belang zijn en die in zes pijlers zijn ondergebracht: a) groene transitie; b) digitale transformatie; c) slimme, duurzame en inclusieve groei, met inbegrip van economische cohesie, banen, productiviteit, concurrentievermogen, onderzoek, ontwikkeling en innovatie, en een goed functionerende interne markt met sterke kmo's; d) sociale en territoriale cohesie; e) gezondheid en economische, sociale en institutionele veerkracht, met het oog op onder andere het vergroten van crisisparaatheid en van het reactievermogen bij crisissituaties; en f) beleid voor de volgende generatie, kinderen en jongeren, zoals onderwijs en vaardigheden.

(8) Het plan bevat maatregelen die bijdragen tot alle zes pijlers, waarbij een aanzienlijk aantal componenten van het plan bijdragen tot meerdere pijlers tegelijk. Deze aanpak draagt ertoe bij dat elke pijler uitgebreid en op coherente wijze aan bod komt. Gezien de specifieke uitdagingen van Denemarken, de focus op de groene transitie en op slimme, duurzame en inclusieve groei, samen met de algemene verdeling over de pijlers, biedt het plan in ruime mate een alomvattend en evenwichtig antwoord op de economische en sociale situatie.

(9) Het herstel- en veerkrachtplan vormt een evenwichtig, coherent en ambitieus antwoord op de uitdagingen van Denemarken en komt op doeltreffende wijze tegemoet aan belangrijke uitdagingen in verband met het herstel en de toekomstige veerkracht, met name de dubbele groene en digitale transitie en de versterking van de biodiversiteit. Het stimuleren van groei en jobcreatie en het versterken van het gezondheidszorgstelsel zal naar verwachting een meer veerkrachtige en samenhangende samenleving ondersteunen.

(10) In het plan wordt sterk de nadruk gelegd op de groene transitie, met energie- en klimaatgerelateerde maatregelen in vijf van de zeven componenten. Het gaat onder meer om het uitvoeren van een groene belastinghervorming, het bevorderen van investeringen in de energie-efficiëntie, duurzaam wegvervoer, landbouw en groen onderzoek en groene ontwikkeling. Het plan komt tegemoet aan digitale uitdagingen op verschillende gebieden, zoals het ontwerpen van een nieuwe nationale digitale strategie, het ondersteunen van investeringen van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in digitalisering, het uitbreiden van de breedbanddekking op het platteland en het streven naar digitalisering van de gezondheidszorg. Algemene belastingregelingen zullen naar verwachting het vervroegen van groene, digitale en met onderzoek en ontwikkeling verband houdende investeringen stimuleren, terwijl de groene belastinghervorming naar verwachting de groene transitie zal versnellen.

(11) Alle maatregelen die ten grondslag liggen aan de componenten van het plan hebben in ruime mate betrekking op beleidsmaatregelen die bijdragen tot slimme, duurzame en inclusieve groei, jobs, concurrentievermogen en een goed functionerende interne markt. Het plan legt ook sterk de nadruk op O&O: meer dan 17 % van de totale uitgaven is bestemd voor groene O&O-projecten. Naar verwachting zullen investeringen in O&O een positief overloopeffect hebben op de productiviteit. De bouwprojecten waarin het plan voorziet, zullen naar verwachting kmo's en lokale jobs ondersteunen, terwijl de digitale steunregeling voor kmo's hen waarschijnlijk zal helpen belemmeringen voor investeringen in en het gebruik van nieuwe en geavanceerde technologieën en e-commerce-oplossingen te overwinnen. De uitbreiding van zeer snelle breedbanddekking naar gebieden waar dergelijke verbindingen nog niet bestonden, heeft het potentieel om nieuwe kmo's naar de digitale economie te brengen.

De aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld

(12) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.2 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen (score A) die zijn vastgesteld in de relevante landspecifieke aanbevelingen, met inbegrip van de tot de lidstaat gerichte begrotingsaspecten van deze aanbevelingen, of de uitdagingen die zijn vastgesteld in andere relevante documenten die officieel door de Commissie zijn vastgesteld in het kader van het Europees Semester.

(13) Het plan bevat een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een aanzienlijk deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn beschreven in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees semester in 2019 en 2020 tot Denemarken heeft gericht, met name op de gebieden energie, klimaat en digitale investeringen, de veerkracht van de gezondheidszorg en onderzoek en ontwikkeling.

(14) De belangrijkste doelstelling van het plan is de groene transitie te versnellen. Een van de belangrijkste hervormingsinitiatieven is de groene belastinghervorming. De eerste stap van de groene belastinghervorming is een verhoging van de belastingaftrek voor investeringen, teneinde bedrijven ertoe aan te zetten sneller groene investeringen door te voeren, hetgeen naar verwachting de tenuitvoerlegging van de hervorming zal faciliteren. In de tweede stap zal vanaf 2023 het CO2-gehalte van fossiele energie zwaarder worden belast, wat een stimulans zal vormen om schone energie te gebruiken en de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Bovendien bevat het plan specifieke componenten die gericht zijn op het verbeteren van de energie-efficiëntie voor gezinnen, het bedrijfsleven en openbare gebouwen, het bevorderen van duurzame vervoersoplossingen en het verstrekken van financiering voor groene onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten.

(15) Het plan bevat verscheidene algemene en gerichte maatregelen om de digitale transitie te bevorderen. Ook de afschrijvingsregelingen in het kader van de groene belastinghervorming zullen naar verwachting zeer bevorderlijk zijn voor digitale investeringen. Gerichte subsidieregelingen zouden de digitaliseringsinspanningen van kmo's moeten ondersteunen en moeten helpen de breedbanddekking op het platteland

uit te breiden tot gebieden waar deze nog niet beschikbaar was. De nieuwe "digitale strategie" van Denemarken zal naar verwachting substantiële hervormingen teweegbrengen om de resultaten van de digitalisering van de overheidsdiensten verder te verbeteren - zonder de operabiliteit uit het oog te verliezen - waardoor burgers en bedrijven betere toegang krijgen tot de overheidssector.

(16) Het plan heeft een sterke focus op O&O. Het voorziet in financiering voor publiek-private O&O-partnerschappen die gericht zijn op de groene transitie, en in een tijdelijke verhoging van de algemene drempel voor fiscale aftrekbaarheid voor onderzoek en ontwikkeling om die investeringen te bevorderen. Bovendien zullen deze maatregelen naar verwachting meer bedrijven stimuleren om deel te nemen aan O&O-activiteiten, waardoor de innovatiebasis wordt verbreed. Verwacht wordt dat de groene onderzoekspartnerschappen nieuwe mogelijkheden zullen bieden voor kmo's om deel te nemen aan klimaatgerelateerde O&O-activiteiten en zullen zorgen voor verspreiding van innovaties.

(17) Het plan bevat maatregelen die naar verwachting de veerkracht van het gezondheidszorgstelsel zullen versterken. Het gaat onder meer om infrastructuur- en logistieke steun om te zorgen voor voorraden kritieke geneesmiddelen en het beheer van en toezicht op kritieke medische producten in noodsituaties. Een sterkere digitalisering en een ruimer gebruik van telegeneeskunde zouden zorgen voor een betere en billijkere toegang tot bepaalde gezondheidsdiensten. In de COVID-gerelateerde onderzoeksstudie moeten de mate en duur van immuniteit worden onderzocht en moet worden vastgesteld of de doeltreffendheid van vaccins verschilt naargelang de bevolkingsgroep.

(18) De aanbevelingen in verband met de onmiddellijke respons van het begrotingsbeleid op de pandemie kunnen worden geacht buiten het toepassingsgebied van het plan van Denemarken te vallen, onverminderd het feit dat de lidstaat over het algemeen op passende en toereikende wijze heeft gereageerd op de onmiddellijke behoefte aan ondersteuning van de economie via begrotingsmaatregelen in 2020 en 2021, overeenkomstig de bepalingen van de algemene ontsnappingsclausule.

Bijdrage tot groeipotentieel, jobcreatie en economische, sociale en institutionele veerkracht

(19) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van en punt 2.3 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting een hoge impact (score A) hebben op het versterken van het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht van de betrokken lidstaat, waarmee wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door middel van de bevordering van het kinder- en jeugdbeleid, alsmede op het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis en daarmee het bevorderen van economische, sociale en territoriale cohesie en convergentie binnen de Unie.

(20) Uit simulaties door de diensten van de Commissie blijkt dat het plan het potentieel heeft om het bbp van Denemarken met 0,4 % tot 0,6 % te verhogen tegen 2024[3].Het

[3] Dergelijke simulaties weerspiegelen de algemene impact van Next Generation EU, dat ook betrekking heeft op financiering voor ReactEU en verhoogde financiering voor Horizon Europe, InvestEU, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, plattelandsontwikkeling en rescEU. In deze simulaties wordt geen rekening gehouden met de mogelijke gevolgen van structurele hervormingen, die aanzienlijk kunnen zijn.

plan bevat een ambitieus pakket hervormingen en investeringen om de uitdagingen van het land aan te pakken en zijn economische, institutionele en sociale veerkracht te versterken. Naar verwachting zullen de voorgestelde maatregelen het concurrentievermogen en de productiviteit van Denemarken versterken door investeringen te ondersteunen en O&O, innovatie en digitalisering te bevorderen. In het algemeen wordt verwacht dat de tenuitvoerlegging van het plan op korte termijn een positieve bijdrage zal leveren aan de groei van het bbp en de werkgelegenheid, en op middellange en lange termijn de potentiële output zal versterken.

(21) De tenuitvoerlegging van het plan zal naar verwachting bijdragen tot het behoud van een hoge mate van sociale cohesie door meer werkgelegenheid te creëren in plattelandsgebieden en door de digitale diensten uit te breiden. Naar verwachting zal de grootste bijdrage, zowel voor de groei als voor de werkgelegenheid, afkomstig zijn van vervroegde groene en digitale investeringen, de energie-efficiënte renovatie van gebouwen, investeringen in duurzaam vervoer, de landbouwsector en onderzoek en ontwikkeling. De tenuitvoerlegging van het plan zal naar verwachting ook bijdragen tot de sociale cohesie door middel van maatregelen die gericht zijn op kwetsbare groepen. Het positieve effect op de werkgelegenheid zal naar verwachting ook zorgen voor betere integratie van personen aan de rand van de arbeidsmarkt, zoals personen met minder formele onderwijs- en opleidingsmogelijkheden, arbeiders met een migratieachtergrond en personen met een handicap. Een van de maatregelen van het plan is kwetsbare groepen betere en billijkere toegang tot gezondheidszorg te verschaffen via telegeneeskunde.

(22) Naar verwachting zal de tenuitvoerlegging van het Deense plan een positieve bijdrage leveren tot de economische, institutionele en sociale veerkracht van Denemarken. De economische veerkracht wordt met name versterkt door de afschrijvingsregelingen van de groene belastinghervorming die bedrijven, en met name kmo's, ondersteunen, en door de digitale en O&O-gerelateerde investeringen. Het plan zal naar verwachting de institutionele veerkracht verbeteren via maatregelen voor de digitalisering van de gezondheidszorg, via ondersteuning van de logistiek en infrastructuur voor kritieke medische producten, en via de in het kader van de nieuwe digitale strategie geplande hervormingen en investeringen in de overheidsdiensten. De sociale veerkracht zal worden verbeterd via maatregelen die gericht zijn op de versterking van de veerkracht van het gezondheidszorgstelsel of die bijdragen tot grotere werkgelegenheid. De maatregelen zullen helpen bij de tenuitvoerlegging van het actieplan inzake de Europese pijler van sociale rechten dat tijdens de top van Porto van 7 mei 2021 is goedgekeurd, en zullen naar verwachting bijdragen tot de verbetering van het niveau van de indicatoren van het sociaal scorebord.

Geen ernstige afbreuk doen

(23) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.4 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting waarborgen dat geen enkele erin opgenomen maatregel (score A) voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten ernstig afbreuk doet aan

milieudoelstellingen in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad[4] (het beginsel "geen ernstige afbreuk doen").

(24) Overeenkomstig de door de Europese Commissie vastgestelde technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel "geen ernstige afbreuk doen aan" (2021/C 58/01) heeft Denemarken aangetoond dat zijn plan geen ernstige afbreuk doet aan enige milieudoelstelling. Dit geldt met name ook voor de component energie-efficiëntie, die gericht is op de vervanging van olie- en gasketels door elektrische warmtepompen. Dit is ook het geval voor duurzaam vervoer, waarvoor alleen emissiearme of emissievrije mobiele activa mogen worden ondersteund in het kader van Verordening (EU) 2021/241.

Bijdrage tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit

(25) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt e), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.5 van bijlage V bij die verordening bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen vertegenwoordigen 59 % van de totale toewijzing van het plan, berekend overeenkomstig de methode van bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241. Overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2021/241 strookt het herstel- en veerkrachtplan met de informatie in het nationale energie- en klimaatplan 2030.De focus van het plan ligt in de eerste plaats op het versnellen van de groene transitie. De maatregelen in het plan zijn afgestemd op het Deense nationale energie- en klimaatplan voor 2021-2030; wat energie-efficiëntie betreft, gaan ze zelfs verder dan dat plan. De maatregelen zijn ook afgestemd op de algemene doelstelling van Denemarken om de broeikasgasemissies tegen 2030 met 70 % te verminderen ten opzichte van 1990 en uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te worden.

(26) Het grootste hervormingsinitiatief van het plan is de groene belastinghervorming, die voorziet in een vervroeging van groene investeringen en een verhoging van de energiebelastingen vanaf 2023 om de broeikasgasemissies terug te dringen. Deze component bevat maatregelen om de energie-efficiëntie van gezinnen, bedrijven en overheidsgebouwen te verbeteren. Het plan bevat gerichte hervormingen en investeringen in de sectoren vervoer en landbouw, die in Denemarken de grootste bijdrage leveren tot de emissies van de sectoren die niet onder het systeem voor handel in emissierechten vallen. De component "duurzaam wegvervoer" omvat een belastinghervorming, een regeling om oude dieselauto's sneller uit het verkeer te halen en maatregelen om groen vervoer en groene infrastructuur te bevorderen. De component "groene transitie van landbouw en milieu" omvat een hervorming om landbouwgronden met een hoog koolstofgehalte in de bodem voor te behouden voor milieu- en klimaatdoeleinden, en voorziet investeringen om biologische landbouw, innovatie en het herstel van industrieterreinen en verontreinigde gronden te bevorderen.

(27) Om de ambitieuze doelstellingen van Denemarken voor de vermindering van broeikasgasemissies te verwezenlijken, zijn niet alleen aanzienlijke investeringen en

[4] Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

hervormingen nodig in de gehele economie, maar ook nieuw onderzoek en innovaties. De component "groen onderzoek en groene ontwikkeling" omvat een tijdelijke verhoging van de fiscale aftrekbaarheid van O&O voor alle bedrijven, om groene innovatie te stimuleren, terwijl de op taken gebaseerde O&O-partnerschappen moeten focussen op specifieke doelstellingen om na te gaan hoe in de nabije toekomst de broeikasgasemissies kunnen worden teruggedrongen. In het kader van een onderzoeksproject voor koolstofafvang en -opslag moet de mogelijkheid worden onderzocht om CO2 op te slaan in uitgeputte olie- en gasvelden onder de Noordzee, waar ook CO2 uit andere EU-lidstaten kan worden opgeslagen.

Bijdrage tot de digitale transitie

(28) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt f), van Verordening (EU) 2021/241 en punt 2.6 van bijlage V bij die verordening bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de digitale transitie of die helpen de daaruit voortvloeiende uitdagingen aan te pakken. De maatregelen ter ondersteuning van de digitale doelstellingen vertegenwoordigen 25 % van de totale toewijzing van het plan, berekend overeenkomstig de methode van bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241.

(29) Het plan bevat investeringen in de digitalisering van bedrijven, en met name kmo's, teneinde hun positie op de digitale eengemaakte markt te versterken. Het plan bevat ook maatregelen om de digitalisering van de overheidsdiensten te versterken, teneinde tegemoet te komen aan de veranderende behoeften van burgers en ondernemingen in hun contacten met de overheid. Om het economisch herstel te vervroegen en ondernemingen aan te moedigen om te investeren in moderne, groene en digitale technologie, in het licht van de verhoogde belasting op CO2-emissies, bevat het plan ook een aantal brede belastingregelingen die een aanzienlijk aantal particuliere investeringen in digitale technologie zouden moeten opleveren. De uitvoering van de voorgestelde maatregelen zal naar verwachting aanzienlijk bijdragen tot de digitale transformatie.

(30) Om de uitdagingen ten gevolge van de digitale transitie aan te pakken, moet de digitale strategie met name maatregelen bevatten om digitale vaardigheden te ontwikkelen. Om de coherentie te vergroten, bevat het plan ten slotte ook investeringen in de uitrol van zeer snelle breedband in plattelandsgebieden. De uitvoering van de voorgestelde maatregelen zal naar verwachting aanzienlijk bijdragen tot het aanpakken van de uitdagingen die voortvloeien uit de digitale transitie.

Blijvende effecten

(31) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.7 van bijlage V bij die verordening zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect sorteren voor Denemarken.

(32) De uitvoering van de beoogde hervormingen en investeringen zal naar verwachting leiden tot blijvende structurele veranderingen in de economie. De verhoging van de energiebelastingen, later gevolgd door de invoering van een uniforme belasting op broeikasgasemissies, moeten de groene transformatie van de economie helpen versnellen, teneinde de broeikasgasemissies blijvend te beperken. Andere maatregelen en investeringen ondersteunen de doelstellingen van de groene transitie van de economie op coherente en efficiënte wijze, met name door de financiering te focussen

op sectoren met de grootste broeikasgasemissies (vervoer en landbouw) en tegelijkertijd de energie-efficiëntie te verbeteren.

(33) Naar verwachting zullen de belangrijkste hervormingen van het plan ook na 2026 worden voortgezet. De ambitieuze O&O-projecten van het plan kunnen een langdurig positief effect hebben op de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen, met name de maatregelen die koolstofafvang en -opslag verbeteren. Sterkere beheersystemen voor kritieke leveringen in de gezondheidszorg zullen bijdragen tot veerkracht op lange termijn in die sector. Naar verwachting zullen de investeringen op digitaal gebied en de tenuitvoerlegging van de digitale strategie een blijvend effect hebben via de versnelde digitale transformatie van de nationale overheidsdiensten en kmo's. Het blijvende effect van het plan kan ook worden versterkt via synergieën tussen het plan en andere programma's, met inbegrip van die welke door de fondsen van het cohesiebeleid worden gefinancierd.

Monitoring en uitvoering

(34) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt h), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.8 van bijlage V bij die verordening zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend (score A) om te zorgen voor een doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het beoogde tijdschema en de beoogde mijlpalen en streefdoelen, alsmede de bijbehorende indicatoren. De regelingen bestaan uit twee controle- en auditniveaus: een centraal niveau, dat een aanvulling vormt op de bestaande controle- en auditmechanismen, en het bestaande gedecentraliseerde niveau. Het ministerie van Financiën is verantwoordelijk voor de coördinatie en moet waarborgen dat in de vakministeries passende audits en controles worden uitgevoerd met betrekking tot de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan.

(35) De mijlpalen en streefdoelen zijn duidelijk en realistisch, en de voorgestelde indicatoren voor deze mijlpalen zijn relevant, aanvaardbaar en robuust. De mijlpalen en streefdoelen van het Deense plan vormen een systeem dat geschikt is om toezicht te houden op de uitvoering van het plan. De door Denemarken beschreven controlemechanismen, gegevensverzamelingsmethoden en verantwoordelijkheden zijn voldoende robuust om de uitbetalingsverzoeken adequaat te rechtvaardigen, zodra de mijlpalen en streefdoelen als bereikt zijn beoordeeld. De specifieke gegevens die uit de projecten zullen worden verzameld, hebben betrekking op eindontvangers/begunstigden, contractanten en subcontractanten. Het verzamelen van deze gegevens heeft tot doel kennis op te doen over specifieke "concentratie- en reputatierisico's".

(36) De mijlpalen en streefdoelen zijn ook relevant voor de maatregelen die in aanmerking komen overeenkomstig artikel 17, lid 2, van de verordening. De lopende juridische gevolgen blijken uit artikel 24, lid 3, maar ook uit artikel 24, lid 2, waarin het bereiken van mijlpalen en streefdoelen ook voor dergelijke maatregelen als voorwaarde wordt gesteld om een betalingsverzoek te motiveren.

(37) De lidstaten moeten zorgen voor communicatie en erkenning van de financiële steun in het kader van de faciliteit, overeenkomstig artikel 34 van Verordening (EU) 2021/241. In het kader van het instrument voor technische ondersteuning kunnen de lidstaten om technische ondersteuning bij de uitvoering van hun plan verzoeken.

Kostenberekening

(38) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.9 van bijlage V bij die verordening is de in het plan verstrekte motivering voor het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, strookt het met het kostenefficiëntiebeginsel en staat het in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

(39) Denemarken heeft kostenramingen verstrekt voor alle maatregelen binnen de zeven componenten van het plan. De ramingen geven enig inzicht in de kostenelementen en kostenfactoren. In sommige gevallen zijn ze gebaseerd op soortgelijke beleidsmaatregelen uit het verleden en op onderzoek en andere bronnen. De grootste kostenelementen zijn gebaseerd op macro-economische simulaties. Sommige kostenelementen zijn onvoldoende gedocumenteerd, bv. met contracten, eenheidsprijzen of aannames.

(40) Denemarken heeft kostenramingen verstrekt voor alle investeringsmaatregelen in het herstel- en veerkrachtplan. De kosten van de algemene belastingmaatregelen, zoals de afschrijvingsregelingen in het kader van de groene belastinghervorming en de regeling voor de fiscale aftrek van O&O, werden geraamd op basis van modellen. Voor investeringen waarvoor in het verleden soortgelijke maatregelen bestonden, zoals energie-efficiëntiemaatregelen, steun voor de digitalisering van kmo's, werden de kostenramingen duidelijk omschreven en kon de gebruikte methode duidelijk worden vastgesteld. In het geval van hervormingen, zoals de nieuwe digitale strategie, of nieuwe maatregelen, zoals onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten op basis van taken, of maatregelen waarvoor in het verleden geen soortgelijke regelingen bestonden, waren de kostenramingen minder ontwikkeld. De geraamde totale kosten van het ingediende herstel- en veerkrachtplan zijn in overeenstemming met het kostenefficiëntiebeginsel, en de kosten staan in verhouding tot het verwachte nationale economische en sociale effect.

Bescherming van financiële belangen

(41) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.10 van bijlage V bij die verordening zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend (score A) om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die op grond van deze verordening zijn verstrekt, te voorkomen, op te sporen en recht te zetten, en wordt verwacht dat de regelingen daadwerkelijk dubbele financiering in het kader van de verordening en andere Unieprogramma's zullen voorkomen. Dit doet geen afbreuk aan de toepassing van andere instrumenten om de naleving van de EU-wetgeving te bevorderen en af te dwingen, met inbegrip van instrumenten om corruptie, fraude en belangenconflicten te voorkomen, op te sporen en te verhelpen en om de Uniebegroting te beschermen overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad.

(42) Het plan gaat vergezeld van bevredigende uitvoeringsmaatregelen, waaronder uitgebreide garanties op het gebied van audit en controle. Het ministerie van Financiën moet de algemene verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van het plan en moet namens andere ministeries antwoorden voor wat de operationele en administratieve aspecten van het plan betreft. Binnen het ministerie van Financiën is het bureau voor controle en toezicht verantwoordelijk voor het verrichten van

controles op het gebruik van de financiële middelen en de documentatie en verwezenlijking van doelstellingen en mijlpalen door de ministeries.

(43) In het Deense herstel- en veerkrachtplan worden de procedures vermeld die de naleving van de toepasselijke wetgeving van de Unie en de lidstaten moeten garanderen tijdens de volledige uitvoering van alle maatregelen. Het controlesysteem en andere relevante regelingen, zoals de regeling voor de verzameling en openbaarmaking van gegevens over eindontvangers, zijn toereikend om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van middelen uit hoofde van Verordening (EU) 2021/241 te voorkomen, op te sporen en te corrigeren en overlapping met financiering uit hoofde van andere programma's van de Unie te vermijden. Elk van de negen verantwoordelijke vakministeries die zullen worden betrokken bij de uitvoering van de componenten moeten een RRF-beheersverklaring verstrekken aan de dienst voor audits en toezicht die de controles en het toezicht uitvoert.

(44) Het interne controlesysteem dat in het Deense herstel- en veerkrachtplan is beschreven, heeft een robuuste structuur en procedures, waarbij de rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn gedefinieerd en de relevante controlefuncties op passende wijze zijn gescheiden. Het controlesysteem en de andere relevante regelingen, onder meer voor het verzamelen en beschikbaar stellen van gegevens over eindontvangers, zijn toereikend. Met betrekking tot bepaalde eisen van het plan heeft Denemarken aangegeven dat de nationale systemen zijn aangevuld met het ARACHNE-systeem.

Samenhang van het plan

(45) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt k), van Verordening (EU) 2021/241 en deel 2.11 van bijlage V bij die verordening bevat het plan in hoge mate (score A) maatregelen voor de tenuitvoerlegging van hervormingen en openbare investeringsprojecten die coherente acties vormen.

(46) Het plan wordt gekenmerkt door een samenhangende visie op het gebruik van het herstel als hefboom om de groene transitie te versnellen en geeft blijk van samenhang tussen de componenten en individuele maatregelen. De hervormingen en investeringen in elke component zijn samenhangend en wederzijds versterkend, en er is sprake van synergie en complementariteit tussen de componenten. De in het kader van een component voorgestelde maatregelen spreken elkaar niet tegen en ondermijnen elkaars doeltreffendheid niet; ook de verschillende componenten zijn onderling niet tegenstrijdig of onsamenhangend.

Gelijkheid

(47) Het plan bevat maatregelen die Denemarken naar verwachting zullen helpen om de uitdagingen op het gebied van gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen aan te pakken. Het gaat onder meer om maatregelen ter bevordering van het gebruik van digitale oplossingen in de gezondheidszorg, zoals videoconsultaties, die kwetsbare groepen moeten helpen bij het verkrijgen van toegang tot gezondheidszorg. Het plan bevat ook bepalingen om te garanderen dat het genderevenwicht en de diversiteit van onderzoeksteams worden geïntegreerd in de algemene beoordeling van aanvragen voor de groene onderzoeks- en ontwikkelingsregeling. Naar verwachting zullen ook overwegingen op het gebied van gelijkheid worden opgenomen in het ontwerp van de nieuwe digitale strategie.

Zelfbeoordeling van de beveiliging

(48) Er is geen zelfbeoordeling van de beveiliging voorgelegd omdat Denemarken dit niet passend achtte overeenkomstig artikel 18, lid 4, punt g), van Verordening (EU) 2021/241.

Raadplegingsproces

(49) Overeenkomstig het nationale rechtskader werden de sociale partners en bedrijfsorganisaties uitvoerig geraadpleegd tijdens de voorbereidende fasen van het Deense plan. Tijdens de voorbereiding van het plan zijn belanghebbenden geraadpleegd in het kader van nationale "herstartteams" en "klimaatpartnerschappen". Initiatieven van de herstartteams en klimaatpartnerschappen hebben gezorgd voor input in regeringsinitiatieven waarover vervolgens overeenstemming is bereikt in het Deense parlement.

(50) Het feit dat de in het kader van Verordening (EU) 2021/241 te financieren maatregelen werden opgenomen in de nationale begroting en in diverse brede politieke akkoorden, met name de groene belastinghervorming en de maatregelen inzake duurzaam wegvervoer, heeft gezorgd voor aanzienlijke zichtbaarheid bij het politiek geïnteresseerde grote publiek. Uit het plan blijkt duidelijk dat Denemarken zich ertoe verbindt de communicatieverplichtingen na te komen, zoals vastgesteld in de verordening.

(51) Om te zorgen voor draagvlak bij de relevante actoren is het van cruciaal belang alle lokale autoriteiten en belanghebbenden, met inbegrip van sociale partners, bij de volledige uitvoering van de in het plan opgenomen investeringen en hervormingen te betrekken. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat financiering uit hoofde van de faciliteit wordt meegedeeld en erkend door middel van een financieringsverklaring.

Positieve beoordeling

(52) Na de positieve beoordeling door de Commissie van het herstel- en veerkrachtplan van Denemarken, waarin zij tot de bevinding kwam dat het plan voldoet aan de in Verordening (EU) 2021/241 vastgestelde beoordelingscriteria, overeenkomstig artikel 20, lid 2, van die verordening, moeten in dit besluit de hervormingen en investeringsprojecten worden vastgesteld die nodig zijn voor de uitvoering van het plan, de relevante mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat door de Unie ter beschikking wordt gesteld in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun.

Financiële bijdrage

(53) De geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan van Denemarken bedragen 12 010 000 000 DKK, zijnde 1 615 267 709 EUR, op basis van de EUR/DKK-referentiekoers van de ECB van 30 april 2021. Dit bedrag heeft uitsluitend betrekking op uitgaven en omvat dus niet de verwachte inkomsten uit de hervorming van de emissiebelastingen op bedrijven, die volgens Denemarken 410 000 000 DKK (55 142 361 EUR) zullen bedragen. Aangezien het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241 en aangezien voorts het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de maximale financiële bijdrage die voor Denemarken beschikbaar is, moet de aan het herstel- en veerkrachtplan van Denemarken toegewezen financiële bijdrage gelijk zijn aan het totale bedrag van de financiële bijdrage die beschikbaar is voor Denemarken.

(54) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 moet de berekening van de maximale financiële bijdrage voor Denemarken uiterlijk 30 juni 2022 worden bijgewerkt. Overeenkomstig artikel 23, lid 1, van die verordening moet nu een bedrag voor Denemarken ter beschikking worden gesteld voor een juridische verbintenis op uiterlijk 31 december 2022. Indien noodzakelijk moet de Raad na het bijwerken van de maximale financiële bijdrage op voorstel van de Commissie dit besluit wijzigen om onverwijld de bijgewerkte maximale financiële bijdrage daarin op te nemen.

(55) De te verstrekken steun wordt gefinancierd met leningen die de Commissie namens de Unie aangaat op basis van artikel 5 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad[5]. De steun moet in termijnen worden uitbetaald zodra Denemarken de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt.

(56) Denemarken heeft verzocht om voorfinanciering van 13 % van de financiële bijdrage. Dat bedrag moet ter beschikking van Denemarken worden gesteld onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241.

(57) Dit besluit moet de uitkomst onverlet laten van eventuele procedures met betrekking tot de toekenning van middelen van de Unie in het kader van andere programma's van de Unie dan Verordening (EU) 2021/241 of van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name uit hoofde van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, uit hoofde van artikel 108 van het Verdrag, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1
Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan van Denemarken op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd. De hervormingen en investeringsprojecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van de relevante mijlpalen en streefdoelen, de relevante indicatoren voor het bereiken van de beoogde mijlpalen en streefdoelen, en de regelingen voor volledige toegang door de Commissie tot de relevante onderliggende gegevens worden vastgelegd in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2
Financiële bijdrage

1. De Unie stelt een financiële bijdrage ter beschikking van Denemarken in de vorm van niet-terugbetaalbare steun voor een bedrag van 1 551 401 105 EUR[6]. Een bedrag

[5] PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1.

[6] Dit bedrag stemt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Denemarken in de in artikel 6, lid 2, van verordening (EU) 2021/241 bedoelde uitgaven, berekend volgens de methode van artikel 11 van die verordening.

van 1 302 852 547 EUR wordt beschikbaar gesteld om uiterlijk 31 december 2022 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd. Onder voorbehoud van de bijwerking bedoeld in artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, waarbij voor Denemarken een bedrag wordt berekend dat gelijk is aan of hoger dan dit bedrag, wordt een verder bedrag van 248 548 558 EUR ter beschikking gesteld om van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd.

2. De financiële bijdrage van de Unie wordt door de Commissie aan Denemarken in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage. Als voorfinanciering wordt een bedrag van 201 682 144 EUR ter beschikking gesteld, dat gelijk is aan 13 % van de financiële bijdrage. De voorfinanciering en termijnbetalingen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.

3. De voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. De voorfinanciering wordt vereffend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.

4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de financieringsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Denemarken de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de in lid 1 bedoelde juridische verbintenissen, worden de mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 gehaald.

Artikel 3
Geadresseerde

Dit besluit is gericht tot het Koninkrijk Denemarken.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter